

Osamu Dazai

Buruk Ayrılık

Türkçesi: Hüseyin Can Erkin

Roman

Bu, Kuzey Japonya Tohoku bölgesinde köy hekimliği yapan bir ihtiyarın hatıratıdır.

Geçen gün buranın yerel gazetesinin muhabiri olduğunu söyleyen, kirli sakallı, yüzü solgun orta yaşlarını süren bir adam yanıma gelerek, şimdiki adı Tohoku İmparatorluk Üniversitesi Tıp Fakültesi olan Sendai Tıp Uzmanlık Okulu mezunu olduğumu duyduğunu ve bunun doğru olup olmadığını sordu. "Evet, öyle," diye yanıtladım.

"1904 girişli miydiniz acaba?" diye sordu muhabir, göğüs cebinden not defterini çıkarırken. Özensiz bir hali vardı.

"Evet, sanırım öyleydi," dedim. Muhabirin telaşlı halinden huzursuz olmuştum. Açık konuşmak gerekirse, bu muhabirle yaptığım söyleşi baştan sona hiç de rahat geçmedi.

"Bu iyi işte," dedi muhabir, solgun yanaklarında hafif bir gülümseme belirmişti. "Öyleyse bu kişiyi tanıyor olmalısınız," dedi sanki sorguya çekermiş gibi bir ses tonuyla, not defterini açıp burnuma doğru uzatarak. Açtığı sayfada kurşunkalemle, iri harflerle *Co Şuren* yazılıydı.

"Tanıyorum."

"Elbette tanıyorsunuzdur," dedi bunun üzerine muhabir, her şeyi zaten çok iyi biliyormuş gibi. "Sizinle aynı sınıftaymış. Aynı kişi sonradan Çin'in büyük yazarı Lu Şün (Lu Xun) olarak ortaya çıktı." Aniden heyecanla söylediklerinden mahcubiyet duymuş olacak, yanakları hafifçe kızardı.

"Bunu da biliyorum. Ancak, o Co sonradan hayli ünlü birisi olmasa da yalnızca Sendai'de ahbaplık ettiğimiz sıralardaki haliyle bile saygı duyduğum bir insandır."

“Yaa?” Muhabirin gözleri şaşkınlıkla açılmış, tostoparlak olmuştu. “Gençliğinde de öyle üstün niteliklere sahipti demek. Bir dâhi olduğunu söyleyebilir miyiz?”

“Pek öyle denemez. Çok klişe bir tabir olacak ama saf, iyi bir insandı.”

“Sözgelimi, hangi yönleri?” dedi muhabir bacak bacak üstüne atarak. “Hayır, aslında Lu Şün’ün *Üstat Fucino* başlıklı denemesini okuyunca... Lu Şün’ün 1904-5, yani Japon-Rus Harbi sırasında Sendai Tıp Uzmanlık Okulu’nda bulunduğunu, Gankuro Fucino adlı bir hocanın da kendisine çok yardım ettiğini anlattığı bir makaleydi. Bunun üzerine ben de onun öyküsünden yola çıkarak gazetemizin yeni yılda basılacak ilk sayısında Japon-Çin dostluğunu anlatan bir makale derlemek istedim. Sizin de tam olarak aynı sıralarda Sendai Tıp’ın öğrencisi olabileceğinizi düşünerek yanınıza geldim. Acaba o sıralarda nasıldı? Yine böyle solgun yüzlü, hüznünlü bir hali mi vardı?”

“Hayır, pek de öyle değildi.” Esas benim içimi bir hüznü kaplamıştı. “Aykırı bir yanı yoktu. Nasıl söylesem, son derece zeki, olgun...”

“Bu kadar temkinli konuşmanıza gerek yok. Onun hakkında kötü şeyler yazacak değilim. Şimdi söylediğim gibi Doğu Asya halklarının kardeşliği üzerine bir yılbaşı makalesi olacak. Özellikle, bizim bu Tohoku bölgesiyle de alakalı olduğundan, eh işte, bir anlamda yöremiz kültürünü de yansıtan bir yönü olacak. O yüzden sizden rahatça, dilediğiniz gibi anlatmanızı rica ediyorum. Kesinlikle sizde rahatsızlık yaratacak bir şey yazılmayacaktır.”

“Hayır, kesinlikle temkinli davranmaya çalışmıyorum.” O gün nedense üzerimde bir ağırlık vardı. “Nasıl da kırk sene önce olup bitmiş şeyler, saklayacak değilim ama benim gibi sıradan bir insanın anıları ne işe yarayacak ki?”

“Hem de nasıl! Şu an öyle tevazu göstermenin zamanı değil. İsterseniz şimdi ben bazı sorular sorayım, siz de hatrınızda kaldığı kadarıyla yanıtlayın.”

Daha sonra, muhabir o dönemle ilgili sorularını bir saat kadar sürdürerek, gelişigüzel yanıtlarım karşısında canı sıkılmış bir ifadeyle ayrıldı, ama bu yılın başında o yerel gazetede *Japonya Çin Dostluğunun Öncüsü* başlığıyla, benimle görüşmesinden çıkardığı yazı dizisi beş altı gün boyunca yayınlandı. Eh, işinin erbabı bir adam olsa gerek, benim öylesine, beceriksizce verdiğim yanıtları ustalıkla derlemiş ve ilginç bir yazı haline getirmişti. Ancak, yazıdaki Co, muhterem hocamız Fucino, hatta ben, bana başka insanlar gibi gelmişti. Hakkımda neler yazıldığıнын bir önemi yoktu, ama hocamız Fucino ve Co'nun, belleğimdeki hallerinden çok farklı bir şekilde yazıldığını görünce içim sıkıldı. Bunda verdiğim yanıtların da etkisi vardı, ama birisi öyle karşıma geçip de soruları birbiri ardına sıralayıverince bir yerden sonra salıvermiştim. Sersemim tekiyim ya, öyle bir anda uygun sıfatlar aklıma gelmemiş, kullandığım cılız, anlamsız sıfatlar, karşımdaki adamın yanıtları kendi kafasına göre yorumlamasına yol açmıştı. Bu yüzden muhabirin ziyareti sonrasında bir hayli kafam karışmış, neden öyle yanıtladım diye kendi kendime öfkelenmiş, iki üç gün üzüntüden kurtulamamıştım. Nihayet yılbaşı gelip de gazetede yayınlanan yazıyı okuyunca yalnızca Fucino Hoca ve Co'ya karşı içimi suçluluk hissi kaplamıştı.